

betalt, blive det forbeholdte til Dpførelse, saa har jeg ikke yttret Noget, som staaer i Strid med den Anskuelse, som Kultusministeren udtalte, at nemlig Pengespørgsmaalet med Hensyn til Fremtiden jo var temmelig ligegyldigt. Jeg har ikke omtalt det; men jeg har derimod meent, at det kgl. Theater fik Subvention af hele Landet, og jeg mener, at det indeholder en Grund til, at det kgl. Theater er Mellemmand imellem de dramatiske Forfattere og det skuespilsøgende Publicum, ikke blot her i Kjøbenhavn, men ogsaa for hele Landet, forsaavidt ikke vedkommende Forfatteres Capricer staae derimod. Søvrigt maa jeg slutte mig til, hvad de ærede Forslagsstillere have yttret, og gjentage det Ønske, at disse Forslag maae gaae igjennem, idet jeg erkjender, at der formodentlig kan være Grund til at affatte dem noget præcisere.

Ischærning: Saavidt jeg forstod den ærede Secretair (Gomard), udtalte han som en almindelig Sætning, som han gav Anvendelse paa det foreliggende Forhold, at efterform visse Stykker, visse Skuespil vare blevne Theatrets Eiendom og derved Statens Eiendom, skulde de ogsaa tilhøre Provindsernes Theatre, Almeenheten til Brug. Det vil være farligt for os i al Almindelighed at opstille den Regel, at det, der for Statens Midler er blevet Statens Eiendom, skal kunne slides op af Almeenheten — det kan ikke være Meningen. Jeg troer, at den sidste ærede Taler var inde paa det samme Gebeet, men jeg troer, det er en urigtig Anskuelse. Den rigtige Anskuelse troer jeg er den, at der tynger den traditionelle og maaskee uheldige Nødvendighed — fra mit Synspunkt er den idetmindste uheldig — paa os, at vi skulle give en aarlig Sum til det kgl. Theater, men, efterat vi eengang for alle have affundet os med dette Institut skulle vi lade det have Lov at være saameget Individ, som det kan ved sig selv og ved sine egne Kræfter; vi skulle behandle det som en privat Mand og lade det have de samme Rettigheder som denne. Dette skyldes vi det, ogsaa i den her omtalte Henseende, thi ellers faaer den ærede Minister eller en Anden i hans Sted engang Ret mod os, naar han kommer og

siger: I lod os ikke handle efter vor egen Indskydelse og efter vor egen Individualitet; derved blive vi ude af Stand til at staae os igjennem med Tilfuddet, vi maae begjære Mere. Der staaer da kun tilbage for os enten at give dette Mere eller at see Theatret opgive sin Status og forsvinde som Stats-theater, men vi skulle ikke, selv om det kun var med en Hvid, deeltage i at fremkalde denne Katastrofe. Der foreligger imidlertid Midler — som ogsaa ere anvendte paa andre Steder — til at komme udover den fremhævede Vanstuelighed; der er andre Lande, hvor det er en almindelig Regel, som da hidrører fra en Overeenskomst mellem Forfatteren og det Theater, der oprindeligt tilegner sig hans Stykke, at ethvert Theater uden Undtagelse, der benytter dette Stykke, maa give en vis bestemt Afgift derfor, enten til Forfatteren, naar han ved den 1ste Affindelse har forbeholdt sig denne Ret — og hvorfor maa der være en saadan første Affindelse? Fordi Forfatteren ikke selv veed, hvad hans Stykke er, før han engang har seet det spilles paa et Theater, og fordi intet Theater gaar hen og sætter et Stykke i Scene og spiller det uden derved at faae en særlig og fortrinnsvis Adkomst dertil — eller, naar Forfatteren ikke har forbeholdt sig denne Ret, men han, hvad ofte skeer, har skilt sig ved den, har overladt den til det Theater, der oprindeligt har erhvervet sig hans dramatiske Arbejde, da til dette Theater. Naar Uendringsforslaget nu gik ud paa Noget af den Art, saa kunde jeg see, at vi kunde stemme derfor, men, naar det gaaer ud fra, at et for os nu i visse Maader fremmed Individ skal bringe Offre af hvad der tilhører det, saa troer jeg, vi gjøre Uret ved at stemme derfor; vi glemme da, at vi selv have stillet Theatret som fremmed for os med en vis bestemt Sum aarlig.

Gomard: Naar den høitærede Rigsdagsmand for Holbæk Amts 2den Valgfreds (Ischærning) siger, at man ikke kan betragte Statseidendommene i Almindelighed som Noget, der hører Alle til og som man kan slide op, saa skal jeg give ham fuldkommen Ret deri, og jeg kan forstaae dette, naar der er Tale om noget Materielt, men det er der slet ikke